

Rada
Európskej únie

V Bruseli 11. januára 2022
(OR. en)

5152/22

LIMITE

AGRI 4
AGRIORG 2
WTO 4

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Rada

Predmet: Poľnohospodárske otázky súvisiace s obchodom
– výmena názorov

V súvislosti so zasadnutím Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo, ktoré sa uskutoční 17. januára 2022, delegáciám v prílohe zasielame podkladový dokument s cieľom poskytnúť im pomoc pri príprave na rokovania o uvedenom bode.

Poľnohospodárske otázky súvisiace s obchodom

1. Od vtedy, ako sa po prvýkrát začala vykonávať spoločná poľnohospodárska politika (SPP), uplynulo **šesťdesiat rokov** a Európska únia sa stala najväčším vývozcom a tretím najväčším dovozcom agropotravinových výrobkov na svete. Tento úspech jednoznačne súvisí s SPP, ktorá podporuje konkurencieschopnosť a inovácie a výrobu bezpečných, udržateľným spôsobom vyrábaných, výživných a vysokokvalitných výrobkov, pričom sa neustále prispôbuje tak, aby sa tieto ciele dosahovali pri čo najnižších nákladoch a spôsobom, ktorý čo najmenej narúša obchod, čím sa uľahčuje dodržiavanie medzinárodných záväzkov EÚ v oblasti rozvoja, ako je všeobecný systém preferencií (VSP) a iniciatíva „všetko okrem zbraní“.
2. Tieto nepriame úspechy SPP súvisiace s obchodom, ako aj úspešné riešenie nedávnych výziev spojených s pandémiou COVID-19 v oblasti zabezpečovania dostupnosti potravín pre európskych spotrebiteľov opäť potvrdili, najmä v kontexte nedávno prijatej reformy SPP a spoločného vyhlásenia Európskeho parlamentu, Rady a Komisie v rámci dohody o reforme (14190/21 ADD 1), dôležitú doplnkovú úlohu, ktorú Rada pre poľnohospodárstvo a rybárstvo a jej prípravne orgány zohrávajú pri formulovaní obchodnej politiky EÚ v otázkach, ktoré majú vplyv na odvetvia patriace do jej právomoci. Platí to najmä vtedy, keď ide o navrhovanie riešení výhodných pre všetky zainteresované strany, a to pri súčasnom dodržiavaní hlavných priorít potravinovej bezpečnosti, udržateľného rozvoja a boja proti zmene klímy, pričom sa zároveň neohrozujú, ale naopak podporujú medzinárodné záväzky a politické iniciatívy Únie, najmä v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja.
3. Rada pre poľnohospodárstvo a rybárstvo v tejto súvislosti opakovane zdôraznila, že je dôležité plniť záväzky EÚ v rámci medzinárodného systému založeného na pravidlách a záväzky voči partnerským krajinám, rovnako dôležité je však chrániť konkurencieschopnosť poľnohospodárskeho odvetvia pred protekcionistickými opatreniami vznikajúcimi v dôsledku obchodných sporov alebo iných rozhodnutí v oblasti zahraničnej politiky a zabezpečiť, aby dovážané poľnohospodárske výrobky spĺňali európske normy.

4. Rada pre poľnohospodárstvo a rybárstvo bola naposledy informovaná o najnovšom vývoji v poľnohospodárskych otázkach súvisiacich s obchodom na svojom zasadnutí v novembri 2021. Okrem zhrnutia predchádzajúceho vývoja je vhodné venovať sa aj nadchádzajúcemu vývoju.
5. Rokovania o možnom výsledku 12. ministerskej konferencie **WTO** (MC12) pokračujú po tom, ako v novembri minulého roka došlo k jej odloženiu. Štyri hlavné otázky, o ktorých sa rokuje, sú obchod a zdravie, dotácie v oblasti rybolovu, inštitucionálna reforma WTO a poľnohospodárstvo. Nový dátum sa ešte nestanovil, hoci India požiadala o zorganizovanie virtuálnej ministerskej konferencie s cieľom riešiť otázku reakcie WTO na súčasnú pandémiu, najmä jej aspekt duševného vlastníctva (obchod a zdravie). Pokiaľ ide o poľnohospodársky segment, stále sa rokuje o všetkých otázkach, o ktorých sa rokovalo v novembri, vrátane zlepšení transparentnosti, domácej podpory, hospodárskej súťaže/obmedzení v oblasti vývozu, verejného skladového hospodárstva a prístupu na trh. Vzhľadom na značné rozdiely v pozíciách členov WTO však najpravdepodobnejším vyústením MC12 zostáva súbor pracovných programov, ktoré poskytnú usmernenia pre budúce rokovania bez toho, aby to malo vplyv na výsledky. Súčasťou takéhoto výsledku by mohli byť zlepšenia v oblasti transparentnosti, ako aj dohoda o prvku týkajúcom sa obmedzení vývozu (v zásade návrh Svetového potravinového programu), o pracovných programoch týkajúcich sa domácej podpory narúšajúcej obchod, prípadne o prístupe na trh, ako aj o otázke verejného skladového hospodárstva. Možnosť dosiahnuť úspešné výsledky existuje, isté však nie sú, a to najmä z dôvodu rozdielných pozícií niektorých kľúčových členov WTO. EÚ bude s ostatnými členmi WTO i naďalej konštruktívne spolupracovať s cieľom nadviazať na dosiahnutý pokrok a zabrániť tomu, aby došlo k oslabeniu v rokovaniach. Napriek odloženiu dátumu konania MC12 sa 15. decembra 2021 začal realizovať súbor viacstranných iniciatív WTO vrátane troch iniciatív v oblasti obchodu a environmentálnej udržateľnosti, v rámci ktorých sa Európska únia zaviazala posilniť úlohu obchodu v boji proti zmene klímy a v ochrane životného prostredia. S týmto úsilím súvisí výzva výkonného podpredsedu Komisie Dombrovskisa na vytvorenie medzinárodnej koalície ministrov obchodu, ktorej účelom bude podpora obchodu s ekologickým tovarom a službami, a na zvolanie ministerského zasadnutia v roku 2022, ktoré bude venované obchodu, klíme a udržateľnosti.

6. Pokiaľ ide o **rozdelenie colných kvót WTO** medzi EÚ a Spojené kráľovstvo po brexite, 4. októbra 2021 sa finalizovala a podpísala dohoda s Austráliou. Tesne pred Vianocami bola parafovaná aj dohoda s Novým Zélandom, ktorá sa čoskoro predloží Rade na formálne schválenie. V tejto oblasti nedošlo k žiadnemu ďalšiemu konkrétnemu vývoju.
7. Pokiaľ ide o dvojstranné vzťahy a rokovania, v nadväznosti na výsledok zasadnutia Rady **USA – EÚ** pre obchod a technológie a zasadnutia skupiny G20 vo Florencii bolo na technickej úrovni podpísané správne dojednanie o spolupráci medzi GR AGRI a Ministerstvom poľnohospodárstva USA (USDA), ktorého cieľom je rozvíjať spoluprácu v oblasti výmeny poznatkov a informácií a podporovať vzájomné porozumenie týkajúce sa globálnych poľnohospodárskych výziev, ktorým čelia obe strany. Toto dojednanie dopĺňa dialógy s ďalšími významnými partnermi, ako sú Čína, Japonsko, Kanada a ďalšie krajiny, pričom všetky tieto dialógy sa usporiadajú v roku 2022.
8. Pokiaľ ide o dohodu o voľnom obchode, rokovania s **Novým Zélandom** napredujú dobre a cieľom je pri najbližšej možnej príležitosti ich uzavrieť, doposiaľ sa ich však nepodarilo ukončiť. Komisia naznačila, že bude potrebné urobiť určité ďalšie, hoci aj menšie koncesie v súvislosti s prístupom na trh s mliečnymi produktmi a produktmi z hovädzieho mäsa – prostredníctvom colných kvót – a to pod podmienkou, že sa akceptujú iné ofenzívne pozície EÚ vrátane najnovších žiadostí členských štátov týkajúce sa zemepisných označení. Tieto kroky by boli súčasťou úsilia o dosiahnutie konečnej dohody v poslednej fáze rokovaní, čo by malo byť neskôr v roku 2022. Očakáva sa tiež, že dohoda s Novým Zélandom bude ako základné prvky obsahovať aj najnovšie ustanovenia o udržateľnom rozvoji vrátane odkazu na záväzky vyplývajúce z Parížskej dohody o zmene klímy, o potravinových systémoch a o dobrých životných podmienkach zvierat, pričom sa zohľadní výsledok prebiehajúceho preskúmania 15-bodového akčného plánu v súvislosti s kapitolami dohôd o voľnom obchode týkajúcimi sa udržateľného rozvoja, ktoré má Komisia ukončiť v júni.
9. Do rokovaní s **Čile** bola zahrnutá aj doložka o preskúmaní založená na preskúmaní 15-bodového akčného plánu o udržateľnom rozvoji a vykonávaní Parížskej dohody, pričom sa ju podarilo sfinalizovať len na technickej úrovni. Pokiaľ ide o dohodnuté ustanovenia o prístupe na poľnohospodársky trh a zemepisných označeniach v rámci dohody medzi EÚ a Čile, Komisia ich predložila členským štátom na technických zasadnutiach ad hoc koncom roka 2021.

10. Okrem toho sa začiatkom roka 2022 obnovia rokovania o dohode o voľnom obchode s **Indiou** na základe súčasného mandátu Rady na rokovania (ktorý by sa mohol na základe príslušných politických usmernení revidovať), spolu so samostatnými rokovaniami o dohode o zemepisných označeniach. Naopak, v rokovaníach s **Indonéziou** sa v poslednom čase nedosiahol žiadny rozhodujúci pokrok a rokovania s **Austráliou** napredujú len pomaly: ďalšie kolo rokovaní sa uskutoční na jar. Výsledky rokovaní o dohode o voľnom obchode s **Mexikom** a **Mercosurom** ešte Rada neschválila.
11. Pokiaľ ide o niektoré bilaterálne otázky týkajúce sa prístupu na trh, Komisia tiež naďalej vyvíja tlak na **Rusko**, aby objasnilo uplatňovanie svojich nových právnych predpisov o označovaní vín s cieľom zaistiť, aby ich uplatňovanie nemalo vplyv na zemepisné označenia Únie vrátane označenia „Champagne“ na ruskom trhu. Rusko stále uplatňuje zákaz na veľké množstvo európskych poľnohospodárskych výrobkov. Komisia tiež požiada o konzultácie s Ruskom v kontexte urovnávania sporov v rámci WTO, pokiaľ ide o colné kvóty na drevo po tom, ako ich Rusko nedávno de facto zrušilo, čo zvyšuje vývozné clá na drevo uplatňované v prípade EÚ. Zákaz vývozu niektorých poľnohospodárskych výrobkov z Únie zaviedli od 1. januára 2022 aj **bieloruské orgány**, čím sa ešte viac nepriamo obmedzil prístup na ruský trh, pretože po zákaze z roku 2014 sa do Ruska dodávalo viacero európskych poľnohospodárskych výrobkov cez Bielorusko.
12. Vývoz agropotravinových výrobkov z EÚ do **Spojeného kráľovstva** medzičasom dosiahol úroveň pred brexitom, čo však neplatí v prípade dovozu EÚ zo Spojeného kráľovstva. Dôsledky novozavedeného colného režimu vzťahujúceho sa na vývoz z EÚ do Spojeného kráľovstva, uplatňovania sanitárnych a fyto-sanitárnych kontrol v plnom rozsahu v roku 2022 a dohôd Spojeného kráľovstva s inými obchodnými partnermi, ako je Austrália a Nový Zéland, ktoré zahŕňajú značné koncesie týkajúce sa prístupu poľnohospodárskych výrobkov z týchto krajín na trh Spojeného kráľovstva, sa ešte len prejavujú. Komisia zároveň vedie so Spojeným kráľovstvom intenzívne rozhovory s cieľom nájsť spoločne dohodnuté dlhodobé riešenia v súvislosti s vykonávaním protokolu o Írsku/Severnom Írsku, avšak bez toho, aby opäť začala rokovať o jeho ustanoveniach a aby ohrozila jeho hlavný politický cieľ. Okrem toho sa so Spojeným kráľovstvom začali aj rokovania o vzťahoch s Gibraltárom.

13. Komisia napokon pokračuje v práci na správe, ktorú si v rámci rokovaní o prijatí návrhov súvisiacich s reformou SPP vyžiadali Rada a Európsky parlament a ktorá obsahuje posúdenie „opodstatnenosti a právnej uskutočniteľnosti uplatňovania zdravotných a environmentálnych noriem EÚ (vrátane noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ako aj postupov a výrobných metód) na dovážené poľnohospodárske a agropotravinové výrobky, ako aj určenie konkrétnych iniciatív na zabezpečenie väčšej konzistentnosti ich uplatňovania v súlade s pravidlami WTO.“ Komisia uviedla, že je pripravená poskytnúť niektoré predbežné zistenia počas prvých troch mesiacov francúzskeho predsedníctva. Záverečná správa by mala byť k dispozícii v júni.

Záverečné poznámky

14. Vzhľadom na tento vývoj by bolo vhodné, aby Rada pri príležitosti svojho prvého zasadnutia v roku 2022 uskutočnila rokovanie o smerovaní obchodných vzťahov EÚ s tretími krajinami v súvislosti s poľnohospodárstvom, a to na dvojstrannej a viacstrannej úrovni.
15. Vzhľadom na to, že sa nedávno prijala reforma SPP vyznačujúca sa výrazne posilnenou udržateľnosťou a environmentálnymi prínosmi, by ministri mohli využiť túto príležitosť na pripomienkovanie súčasného stavu dvojstranných a viacstranných rokovaní a iných iniciatív Únie, najmä pokiaľ ide o ďalšiu podporu Agendy 2030 a udržateľného rozvoja na medzinárodnej úrovni, pričom je potrebné zabrániť tomu, aby sa európski výrobcovia dostali do komparatívnej nevýhody, a podporovať európsky model výroby, a týmto spôsobom šíriť úspech SPP aj za hranicami EÚ.